

Verschenen	Knack.be
Auteur	Wim Distelmans, Sylvain Peeters, Franky Bussche
Datum	14 mei 2012

Wim Distelmans: 'Politici moeten stoppen met spelletjes rond euthanasie'

[Mark Van De Voorde hield op 13 mei op Knack.be een pleidooi met een hoog déjà-vu gehalte tegen euthanasie of de obsessie met de dood van sommige atheïsten.](#) Voor vrijzinnig humanisten vormen autonomie en zelfbeschikking fundamentele waarden. Die waarden delen ze trouwens ook met mensen uit andere levensbeschouwingen.

Vrijzinnig humanisten staan dan ook afkerig tegen elke vorm van paternalisme, in alle stadia van het leven, en streven naar een waardig leven voor iedereen. Zo vinden ze bijvoorbeeld dat ook jongeren niet op een betuttelende of paternalistische wijze mogen opgevoed worden.

Neen, sommige atheïsten en vrijzinnig humanisten zijn niet geobsedeerd door de dood. Leven en dood zijn onafscheidelijk met elkaar verbonden. Vrijzinnig humanisten willen gedurende gans hun leven goed geïnformeerd en weloverwogen hun eigen beslissingen nemen. En ja, ze willen dit ook blijven doen aan hun levenseinde, wanneer er medische beslissingen genomen moeten worden. De paternalistische houding van sommige publicisten en andere opiniemakers, sommige artsen en directies van verzorgingsinstellingen wordt niet langer aanvaard door de burgers.

Naar aanleiding van een politiek debat op 5 mei op het symposium en de voorstelling van het gelijknamig boek "*Een goede dood. 2002-2012. Tien jaar 'controversiële' euthanasiewet?*" was er heel wat media-aandacht voor de aanpassing van deze wet. Er blijkt een opvallend verschil in snelheid te bestaan tussen wat leeft bij de bevolking en bij de politici in ons land. De laatste jaren werden verschillende wetsvoorstellen betreffende de uitbreiding van de euthanasiewet ingediend, maar deze geraakten zelfs niet op de parlementaire agenda.

Eind 2011 werd in de Benelux een representatief bevolkingsonderzoek uitgevoerd in opdracht van de Nederlandse Vereniging voor een Vrijwillig Levenseinde (NVVE). De resultaten werden vervolgens voorgesteld op de conferentie 'Levenseinde' van het Benelux-parlement (samengesteld uit parlementsleden van de parlementen van de 3 afzonderlijke landen van de [Benelux](#)). Bedoeling was om de wetgeving van de Benelux-landen beter op elkaar af te stemmen.

Wat kon hieruit worden afgeleid?

- 76 procent van de ondervraagde Belgen was het er mee eens dat een wilsverklaring euthanasie niet elke 5 jaar moet hernieuwd worden (ze kan uiteraard altijd worden herroepen).
- 68 procent van de Belgen vindt het goed dat in Nederland jongeren tussen 12 en 16 jaar die ernstig lijden en mits toestemming van de ouders om euthanasie kunnen verzoeken.

- 62 procent van de Belgen vindt dat euthanasie moet kunnen bij verworven wilsonbekwamen, o.a. dementerenden, mits ze beschikken over een door hen zelf opgestelde voorafgaande wilsverklaring.
- 74 procent van de Belgen vindt euthanasie toelaatbaar bij chronische, uitbehandelde en wilsbekwame psychiatrische patiënten die ondraaglijk lijden.
- 76 procent van de Belgen vindt dat een arts die geen euthanasie wenst uit te voeren, verplicht moet worden zijn patiënten door te verwijzen naar een andere arts.

Het maatschappelijk draagvlak ten gunste van een verfijning van de wetgeving is dus verpletterend.

Toch wordt zelfs de huidige euthanasiewet – om allerlei redenen en verdragingsmanoevers – nog steeds niet overal door artsen correct toegepast. Jurist Sylvie Tack, doctoraal vorser aan UGent, heeft nochtans duidelijke argumenten om het euthanasieverbod van instellingen – ziekenhuizen en woonzorgcentra – voor artsen onwettig te verklaren. Hierdoor hebben artsen *de facto* recht op uitvoering van euthanasie. Bovendien stijgt het aantal aanvragen onrustwekkend voor een consultatie bij [ULteam](#) – een interdisciplinaire raadpleging voor mensen die nergens gehoor vinden voor hun legitieme levenseinde-vragen.

Ook voor het ontoelaatbare, schrijnende lijden van wilsonbekwame, doodzieke pasgeborenen zoals Ella-Louise (*De Standaard*, 5 mei 2012) die zelf niet om euthanasie kunnen verzoeken, bestaat een meer humane oplossing dan de palliatieve sedatie die zij in haar situatie heeft moeten ondergaan. In Nederland past men al jaren het Gronings Protocol toe dat artsen toelaat, weliswaar onder uiterst stricte voorwaarden, om barmhartig te kunnen ingrijpen. Ondanks diverse pogingen vanuit de VUB om dit protocol ook in België te kunnen implementeren stuit men tot hertoe op onbegrip én onwil van de gerechtelijke instanties.

Op het hoger geciteerd symposium waren N-VA, Open VLD, SP.A en Groen het eens dat het parlementair debat over de uitbreiding van de euthanasiewet moet gevoerd worden zonder terugschroefing van de huidige verworvenheden. Enkel CD&V, bij monde van haar voorzitter Wouter Beke, wil zelfs de huidige wet opnieuw in vraag stellen: “Wie het euthanasiedebat aantrekt, moet ook bereid zijn om het debat over de uitgangspunten van de huidige wet aan te gaan” (*De Standaard*, 7 mei 2012).

Laten onze politici hun woord houden en het parlementaire debat zo snel mogelijk opstarten. De meerderheid van de Vlaamse partijen wil bovendien de bestaande euthanasiewet niet in vraag stellen. Zowel de Vlaamse als Franstalige bevolking wil dit duidelijk ook niet en vraagt ook een uitbreiding van de wet.

Politici, de rechtmatige vertegenwoordigers van het volk, moeten stoppen met politieke spelletjes rond deze diepmenselijke problematiek en boven de hoofden van lijdende mensen. Laat ze in tegendeel, na tien jaar wachten, eindelijk in actie schieten. Het levenseinde behoort ons immers allen toe.

Prof. dr. Wim Distelmans

Titularis leerstoel Waardig Levenseinde van [deMens.nu](#) – Unie Vrijzinnige Verenigingen vzw aan de VUB

Sylvain Peeters

Voorzitter deMens.nu

Franky Bussche

Directeur Studie en Onderzoek deMens.nu